

Capaciteitsuitbreiding klimaatbestendige wateraanvoer

Als het in Nederland langdurig droog is, is er in West-Nederland onvoldoende zoetwater beschikbaar. Dan voeren we extra zoetwater aan door het gebied van Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden (HDSR). Deze aanvoerroutes noemen we de KWA: Klimaatbestendige Water Aanvoer Midden Nederland.

De verwachting is dat door klimaatverandering de behoefte aan zoetwater toeneemt en de KWA vaker en langduriger ingezet gaat worden. Onder de naam 'Capaciteitsuitbreiding Klimaatbestendige Wateraanvoer (project KWA+)' gaan we de wateraanvoer uitbreiden van 7 m³/s naar 15 m³/s en het watersysteem verbeteren en robuuster maken.

Aanvoerroute Lopikwaard

In droge tijden, zoals in de zomer van 2018, is extra water nodig voor het westen van Nederland. Eén van de routes waarlangs dit water wordt aangevoerd, loopt door de Lopikerwaard. Om de capaciteit van deze route te vergroten zijn verschillende ingrepen in het watersysteem nodig. Langs een groot deel van de route (14 km) is het nodig de waterloop te verdiepen, te verbreden en – uitsluitend tijdens de inzet van de KWA – peilstijging te accepteren.

Knooppunt Polsbroek

De grootste flessenhals in de route wordt als eerste aangepakt: knooppunt Polsbroek. Afgelopen voorjaar heeft het projectplan hiervoor ter inzage gelegen. Op 30 juni jl. is dit projectplan vastgesteld. In het voorjaar van 2021 is de uitvoering van de werkzaamheden gepland. De plannen in Polsbroek komen in deze nieuwsbrief niet aan bod. Hierover verschijnt een aparte nieuwsbrief.

In deze nieuwsbrief

In deze nieuwsbrief leest u meer over de werkzaamheden van de afgelopen jaren, het voorkeursalternatief en de actuele stand van zaken rondom de plannen in de Lopikerwaard. Ook informeren we u over de gebiedsavonden

die we in oktober en november willen organiseren en hoe u zich hiervoor kunt aanmelden. Tijdens deze avonden zal de uitwerking van de plannen worden toegelicht en is er de mogelijkheid om vragen te stellen.

Wat hebben we gedaan?

Verkenningfase (2015–2016)

Tijdens de verkenningfase zijn verschillende varianten ontwikkeld om de maatregelen uit te kunnen voeren. In deze fase is naar voren gekomen dat de capaciteitsuitbreiding langs de bestaande hoofdroute, dit is de belangrijkste afvoerroute van water door de Lopikerwaard, de voorkeur heeft. De redenen hiervoor zijn dat de grondbehoefte het kleinst is, het watersysteem beheerbaar blijft en de kosten hierbij het laagst zijn. De nadruk bij de varianten lag op het verbreden en verdiepen van de watergang en – tijdens de inzet van de KWA – het accepteren van een peilstijging in het zuidelijk deel van de aanvoerroute. Daarnaast is in deze fase besloten de maatregelen bij Knooppunt Polsbroek al verder uit te werken, los van welke variant er gekozen zou worden voor de rest van de Lopikerwaard.

Verlengde verkenning (2017–2018)

De planning was om in 2016 de verkenningfase af te ronden. Maar er lagen nog een paar vraagstukken die meer tijd vergden: het hydrologisch toetsen van het model aan de praktijk en een onderzoek naar de kans op het opbarsten van de bodem. Ook hadden we meer tijd nodig voor nader onderzoek van de varianten die door het gebied waren voorgedragen. Vandaar dat is besloten de verkenningfase te verlengen. Dat gaf ons de tijd om tot een goed uitgedacht voorkeursalternatief te komen.

In deze fase is ook de 'Klankbordgroep Lopikerwaard' ingesteld. De rol van de klankbordgroep was om geluiden uit het gebied door te geven aan het waterschap. Het waterschap heeft waar mogelijk, de ideeën en wensen verwerkt in de plannen. De klankbordgroep Lopikerwaard bestaat uit agrariërs uit de Lopikerwaard, en afgevaardigden van LTO, gemeente Lopik en Werkgroep Behoud Lopikerwaard. Daarnaast heeft de gebiedscommissie Utrecht-West ook meegedacht.

Voorkeursalternatief vastgesteld

Samen met de klankbordgroep is tijdens de verkenningfase een voorkeur ontstaan voor een combinatie van verschillende maatregelen: verbreden, verdiepen, isoleren en peilstijging accepteren. Door zoveel als mogelijk maatregelen te nemen langs de bestaande route is de grondbehoefte het kleinst, ontstaat een goed beheerbaar en robuust watersysteem en zijn de kosten het laagst. Dit voorkeursalternatief, ook wel maatwerkvariant genoemd, is in februari 2018 tijdens een informatieavond voorgelegd aan het gebied en in maart 2018 vastgesteld door het algemeen bestuur van het waterschap.

Verdere uitwerking van de plannen

De afgelopen twee jaar is dit voorkeursalternatief verder uitgewerkt. Er zijn nadere onderzoeken uitgevoerd naar het opbarstrisico van de bodem, de watergangen zijn in 3D ingemeten en tijdens de inzet van de KWA in 2018 heeft er een meetcampagne plaats gevonden. De resultaten zijn verwerkt in een hydrologisch model. Met dit model is het mogelijk de maatregelen door te rekenen. Naast deze analyses zijn gesprekken gevoerd met

Informatieavond februari 2018

mede-overheden, de klankbordgroep en overige belanghebbenden. Ook is er nader onderzocht welke flora en fauna voorkomen langs de route.

De input uit de gesprekken én het aangescherpte model hebben geleid tot een gedetailleerd beeld welke maatregelen waar langs de route nodig zijn om de capaciteitsvergroting te realiseren.

Flora en faunaonderzoek

Stand van zaken nu

Aanpassingen Voorkeursalternatief

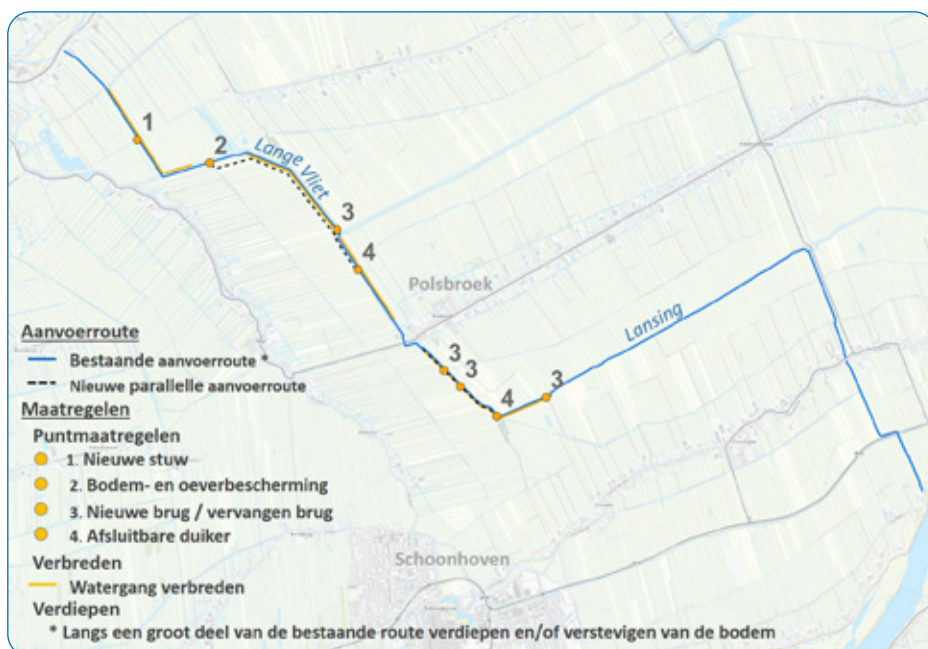
De inzichten die in de afgelopen twee jaar zijn opgedaan hebben ertoe geleid dat we een gedetailleerd beeld hebben welke maatregelen, waar nodig zijn. Op twee punten is het nodig de uitgangspunten uit de (verlengde) verkenning los te laten. De eerste aanpassing is dat op twee delen van het traject het nodig is (een deel van) de extra capaciteitsuitbreiding te realiseren in de polder door middel van twee parallelle watergangen. Dit is nabij, maar buiten de huidige aanvoerroute van de KWA. De eigenaren die hierdoor direct geraakt worden zijn hierover persoonlijk benaderd.

Grote Kerkvliet: langs dit deel van de aanvoerroute is het nodig een parallelle aanvoerroute te realiseren direct ten westen van de kade

De andere aanpassing is dat de deelmaatregel "isoleren" vervalt. Tijdens de uitwerking is gebleken dat dit minder doelmatig is dan eerder gedacht. Na onderzoek is gebleken dat het accepteren van een maximale peilstijging van tien centimeter voor de achterliggende polder doelmatiger is. Deze peilstijging wordt alleen gehanteerd bij inzet van de KWA. Op andere momenten houden we het peil conform peilbesluit aan.

Redenen voor de aanpassingen zijn o.a. dat er minder agrarische grond nodig is, natuur- en landschappelijke waarden bewaard blijven en de kosten lager zijn. In de kaart hiernaast ziet u de maatregelen die uitgevoerd gaan worden.

Overzicht maatregelen Lopikerwaard

Planning

Naast de overleggen met de klankbordgroep, zijn er met de meeste grondeigenaren die direct geraakt worden door de maatregelen, gesprekken gevoerd. De gesprekken over de verwerving van grond met de grondeigenaren vinden dit najaar plaats. Ook met de gemeente en provincies gaan we dit najaar in gesprek om de aanvraag van vergunningen voor te bereiden. De plannen worden verder uitgewerkt en beschreven in een projectplan. Het ontwerp-projectplan komt naar verwachting in het najaar 2021 in de inspraak¹. In het project-

plan staat ook de wijze van uitvoering beschreven en de maatregelen om negatieve effecten van de (uitvoering van de) maatregelen te voorkomen of te compenseren. Tijdens de inspraakperiode van het projectplan organiseren we opnieuw een informatieavond waar u vragen kunt stellen en ideeën kunt inbrengen over de uitvoering. De start van de werkzaamheden is voorzien in het najaar van 2022 en worden naar verwachting eind 2023 afgerond.

¹ Indien de planning uitloopt en de publicatie van het projectplan in 2022 plaats zou vinden, verandert de procedure enigszins. Vanaf 2022 treedt de Omgevingswet in werking. Dan wordt het projectplan vervangen door een projectbesluit. Deze nieuwsbrief beschouwen we dan als een kennisgeving participatie.

Uitnodiging gebiedsavonden

We willen met u in gesprek gaan over de maatregelen die in de Lopikerwaard nodig zijn om de capaciteitsvergroting te realiseren en hoe we tot deze uitwerking zijn gekomen. Hiervoor organiseren we twee digitale gebiedsavonden.

Gebiedsbijeenkomsten in coronatijd

De coronacijfers lopen hard op en daarom zijn de maatregelen aangescherpt. Het is belangrijk om het aantal reisbewegingen en contactmomenten te beperken. Daarom zien de bijeenkomsten er anders uit dan u van ons gewend bent. Wij hebben als waterschap besloten dat alle overleggen en (bewoners)bijeenkomsten die vanuit onze organisatie georganiseerd worden, de komende tijd digitaal plaatsvinden.

We organiseren op dinsdag 27 oktober a.s. en maandag 2 november a.s. twee digitale

bijeenkomsten. Bij beide bijeenkomsten werken we met tijdslots van 45 minuten, kleine groepen en verplicht inschrijven.

Hoe geef ik me op?

Vooraf inschrijven voor de bijeenkomsten is noodzakelijk. Dit kan tot uiterlijk 20 oktober via hdsr.nl/kwa

Per huisadres is het mogelijk om met 1 persoon in te schrijven.

Liever telefonisch inschrijven? Bel dan met Arianne van Trigt via (030) 634 57 53.

Een week vóór de avond, ontvangt u per mail een presentatie waarin we uitleggen welke

maatregelen, op welke locaties nodig zijn om de capaciteitsvergroting te realiseren. Deze presentatie staat tegen die tijd ook op de website van het project: hdsr.nl/kwa Ook sturen we u een deelnamelink voor de bijeenkomst met uitleg over hoe u kunt deelnemen.

Lukt het niet om deel te nemen?

Kunt u beide avonden niet? Dan kunt u een afspraak maken voor een persoonlijk gesprek. Neem hiervoor contact op met Miriam Duijkers via 030 634 57 58.

Watergang Lansing (te verbreden)

Colofon

Bureau Communicatie

Adres

Poldermolen 2
Postbus 550
3990 GJ Houten

Telefoon

030 634 57 00

E-mail

communicatie@hdsr.nl

Internet

www.destichtserijnlanden.nl/kwa

Meer informatie

Achtergrondinformatie over het project KWA+ en de maatregelen, vindt u op www.hdsr.nl/kwa. Hier vindt u ook de animatie over het project.

Heeft u vragen? Mail of bel de omgevingsadviseur Miriam Duijkers via kwa@hdsr.nl of (030) 634 57 58.

KWA+ is een gezamenlijk project van Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden en hoogheemraadschap van Rijnland. Het project is onderdeel van het Deltaprogramma Zoetwater.